

*„Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne
rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist*

PF LUCIAN MUREȘAN
CARDINAL AL BISERICII CĂTOLICE

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății

„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XVIII Nr. 3 (219) martie 2012

Postul Mare, un timp al sfințeniei

Postul Mare este un timp în care suntem chemați la sfințenie. Dumnezeu ne-a dat „*timpul*”. Cum să sfințim acest dar al Celui Atotputernic? Desigur, nu există un model unic, un singur drum de urmat. Fiecare persoană sau familie își alege mijloacele potrivite, dar toți putem face primul pas amintindu-ne cuvintele Sfântul Augustin: „*Să ne rugăm neîncetat*”. Cum stăm însă cu timpul nostru? Ne permite? O zi trece așa de repede, încât adesea uităm să ne gândim la Dumnezeu. În predica ținută la începutul Postului Mare din acest an, în Miercurea Cenușii din calendarul latin, Papa Benedict al XVI-lea ne îndeamnă să trecem prin acest timp „*depășind egoismul și să trăim într-o logică a iubirii și dăruirii*”, să învățăm „*să ne mutăm privirea de la propriul <eu> pentru a-L recunoaște pe Dumnezeu în chipurile atâtor frați ai noștri*”. Iată deci una din căi.

Rugăciunea de seară poate fi făcută în familie, prin ea îi **mulțumim** lui Dumnezeu pentru tot ce ne-a dăruit în acea zi și îi **cerem iertare pentru greșeli și neascultare**.

Sfânta Liturghie rămâne centrul rugăciunii noastre, desigur, nu numai în timpul Postului, ci în tot cursul vieții. „*Sfintei Liturghie ajută pe părinți să transmită copiilor credința, unește familia prin rugăciunea comună*”, ne asigură Pr. Francois-Marie, superiorul Mănăstirii de Mondaye. Mesele în familie ne dau prilejul să **amintim prezența lui Dumnezeu**. E bine să nu se uite binecuvântarea mesei, se poate citi și un **fragment din Sfânta Scriptură, din viața lui Isus**. Cuvântul lui Dumnezeu nu hrănește și el? **Să trăim un timp al zilei cu Maria**.

Să sfințim duminica. Duminica creștină nu se limitează doar la Sfânta Liturghie. Paul al VI-lea ne sfătuiește să nu uităm că „**această zi primordială trebuie să devină o zi a bucuriei, a încetării muncii**”. Acum fuga timpului se oprește ca fiecare, după posibilități, să fie disponibil lui Dumnezeu și aproapelui. Prin excelență este ziua unor lecturi bune, ziua în care să ascultăm cuvântul lui Dumnezeu. Dimensiunea comunitară, la Sfânta Liturghie celebrată în biserică, și la Sărbătoarea din familie este esențială. Sfânta Evanghelie de duminică ne îmbogățește credința și Sfânta Euharistie ne întărește viața creștină.

Dacă în această perioadă ne putem apropia mai mult de programul spiritual al vreunei Mănăstiri și putem participa la **Exercițiile spirituale**, pașii noștri pe calea perfecțiunii creștine vor fi mai însemnați.

Am lăsat în ultimul rând renunțarea la anumite alimente. Această renunțare se include în noțiunea de post, dar rămâne fără rezultat dacă nu o însoțim cu o inimă curată, cu fapte bune și rugăciune.

A trăi creștinește Postul Mare mai înseamnă a avea curajul și a nu ezita să cerem iertare și pentru greșelile din trecut, pe care niciodată nu le-am recunoscut, să ne străduim să regăsim drumul iubirii pentru cei din familie și pentru cei apropiați, să nu-i uităm pe cei săraci care au nevoie de ajutor.

În nesiguranțele noastre sau în dorința de a ne depăși, să recurgem la Biserica noastră și preoții ei.

Sunt doar câteva sugestii pentru a ne sfinți timpul Postului Mare, pentru a ieși din rutină și pentru a ne pregăti pentru bucuria Învierii Domnului.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

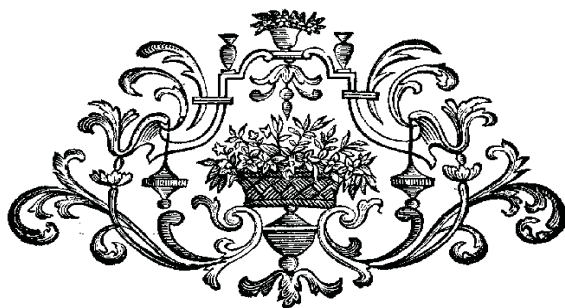
Despre rugăciune

„Cereți și se va da, căutați și veți afla, bateți și vi se va deschide. Căci tot cel ce cere primește, și cel ce caută află și celui ce bate i se va deschide” (Mat. 7, 7-8). Se vede foarte ușor nevoia rugăciunii. Rugăciunea este drumul pe care Domnul nostru ne trimite darurile Sale, ne întovărășește în trebuințele noastre și ne îmbogățește cu bunurile Sale. Unii dintre sfinți spun ca rugăciunea e un lanț de aur care coboară de la Cer până la Pământ și prin care se revarsă spre noi harurile, iar noi tot pe acolo trebuie să ne înălțăm către Dumnezeu.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	<i>In memoriam</i>	
Ofensiva rugăciunii.....	4	Părintele Ioan Muntean.....	15
PF Lucian Mureșan		Rondelul privighetoarei.....	17
Cardinal al Bisericii Catolice.....	5	Papa Ioan Paul II.....	18
“Dumnezeu și lumea”.....	8	Mesajul	
Pagini bilingve.....	10	Președintelui României.....	20

Ofensiva rugăciunii

„Deoarece în multe părți se înmulțește năzuința ateor militanți, credem potrivit să compensăm cât mai mult posibil, în profitul lumii întregi, prin rugăciune și reparare, atentatele contra Maiestății Divine”.

Sf. Părinte Papa Pius XI

Din Roma se recomandă recitarea acestei rugăciuni. În multe Congregații se rostește la sfârșitul ședințelor:

„Sfinte Arhanghele Mihail, tu, care înflăcărat de râvnă pentru slava dumnezeiască, ai prăbușit în iad spiritele răzvrătite, fă ca noi, aprinși de aceeași râvnă, să combatem îndrăzneala grozavă care ridică împotriva lui Dumnezeu pe atâția din contemporanii noștri, fă să concentrăm toate puterile noastre în a mări slava lui Dumnezeu”.

„Lumea merge rău. Va merge bine când vom voi, și voim numai când ne rugăm”.

„Între puterile nevăzute care prezidează destinele lumii, rugăciunea este cea dintâi”.

„O parte din țara noastră trebuie să stea în genunchi ca odată să o ridice pe cealaltă”.

*

„O lume întreagă e legată de bătăile inimii tale”.

Să ne **rugăm**, tinere, frate, numai așa intrăm în curentul Puterii care creează, restabilește și menține lumea. Rugăciunea e marea ofensivă împotriva păcatului.

Episcop Ioan Suciu

PF Lucian Mureșan, Cardinal al Biserici Catolice

Sâmbătă, 18 februarie 2012, Papa Benedict al XVI-lea a celebrat un nou Consistoriu Ordinar Public. Cu această ocazie au fost creați 22 de noi cardinali ai Bisericii Catolice, printre care și Preafericitul Părinte Lucian Mureșan, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Consistoriul a avut loc în Bazilica Sfântul Petru din Vatican, debutând cu o procesiune a noilor purpurați, plecând de la capela Sfântului Sebastian unde se află mormântul Fericitului Ioan Paul al II-lea, până la altarul central al Bazilicii. La momentul liturgic indicat, fiecare

cardinal a urcat la altarul Confesiunii Sfântului Apostol Petru, unde a primit bereta roșie, simbol al dăruirii până la vărsarea sângelui din dragoste față de Biserică, inelul de cardinal, având încrustate figurile Sfinților Apostoli Petru și Pavel, și o stea ce o reprezintă pe Maica Domnului, precum și decretul de numire, conținând numele bisericii al cărei titular devenea noul cardinal și care pentru Preafericitul Lucian este biserica Sfântului Atanasie de la Roma.

După această ceremonie, Preafericitul Lucian, împreună cu membrii Sfântului Sinod al Bisericii

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, cu Arhiepiscopul Romano-Catolic de București, Ioan Robu, și cu Episcopul Romano-Catolic de Iași, Petru Gherghel, au participat la un prânz festiv oferit de Congregația pentru Bisericile Orientale, la care au fost prezenți, la invitația Cardinalului Leonardo Sandri, Prefectul Congregației pentru Bisericile Orientale, mai mulți purpurați, printre care decanul Colegiului Cardinalilor, Eminența Sa, Angelo Sodano, Arhiepiscopul de Viena, Christoph Schönborn, precum și alți invitați.

În după-amiaza zilei de sâmbătă, 18 februarie, noul cardinal, Preafericirea Sa Lucian, a permis

în foaierul Aulei Paul al VI-lea din Vatican și a binecuvântat sutele de credincioși veniți cu acest prilej din România din toate eparhiile greco-catolice, precum și din diaspora. În același context, Cardinalul Lucian a fost felicitat de către Secretarul de Stat al Sanctității Sale, Cardinalul Tarcisio Bertone, de Cardinalul Angelo Bagnasco, Președintele Conferinței Episcopale Italiene, de monseniorul Georg Gänswein, secretarul personal al Sfântului Părinte Papa Benedict și de alte înalte fețe bisericești.

La acest moment istoric pentru Biserica Română Unită cu Roma și pentru întreaga țară au fost prezenți importanți reprezentanți ai vieții

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

politice din România.

În seara zilei de sâmbătă a fost organizată o recepție oferită de Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun în cinstea noului Cardinal Român, ocazie cu care Excelența Sa, Ambasadorul Bogdan Tătaru-Cazaban, a exprimat aprecierea Statului Român pentru această numire care onorează întreaga națiune română. Cardinalul Lucian, în discursul rostit cu această ocazie a mulțumit distinselor autorități prezente și tuturor invitaților.

Duminică, 19 februarie 2012, Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea a celebrat Sfânta Liturghie în Bazilica Sfântul Petru împreună cu noii cardinali. Suveranul Pontif a subliniat, în cuvântul său de învățătură, aspectul universalității Bisericii Catolice, care se exprimă și prin celebrarea acestui Consistoriu, invitând noii purpurați la o adâncă conștientizare a misiunii la care sunt chemați în slujirea poporului lui Dumnezeu și în spirit de colaborare cu urmașul Sfântului Petru.

Tot în cursul zilei de duminică, la tradiționala rugăciune „Angelus”, Sfântul Părinte Benedict al XVI-lea s-a adresat sutelor de pelerini prezenți la Roma pentru această sărbătoare, rostind în limba română: „Salut pelerinii de limbă română veniți la Roma pentru Consistoriu. Rugăciunea la Mormintele Apostolilor să vă întărească credința și entuziasmul de a vesti Evanghelia”.

În agapa frățescă organizată cu acest prilej la Colegiul Pontifical Ucrainean „Sfântul Iosafat” de la Roma, Preafericirea Sa Cardinalul Lucian, mulțumind mulțimii de pelerini prezenți, a anunțat numirea de către Congregația pentru Bisericile Orientale a noului Rector al Colegiului Pontifical „Pio Romeno” din Roma, în persoana părintelui Gabriel Buboii.

Luni, 20 februarie, în Aula Paul al VI-lea din Vatican, Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea a acordat o audiență generală noilor Cardinali și tuturor pelerinilor provenind din întreaga lume prezenți în Cetatea Eternă pentru acest eveniment. Eminența Sa, Cardinalul Lucian, i-a mulțumit Sfântului Părinte pentru această mare onoare acordată Bisericii Greco-Catolice și României, oferindu-i în dar o icoană a Bunului Păstor. Sfântul Părinte, adresându-se Întâistătătorului Bisericii Române Unite și credincioșilor prezenți, a rostit din nou în limba română următoarele cuvinte: „Salut cu bucurie pe Preafericirea Sa Lucian Mureșan și pe voi toți, credincioși din România, care ați dorit să vă strângeți în jurul iubitelui vostru Păstor, pe care l-am creat cardinal. Împreună cu voi salut întregul popor român și Patria voastră, legată acum și mai mult de Sediul Sfântului Petru! Binecuvântarea mea să vă susțină mereu”.

Pr. Cristian CRIȘAN

www.egco.ro

„Dumnezeu și lumea”

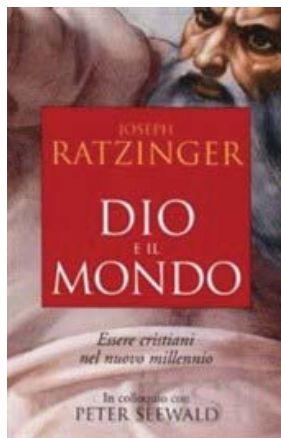
- A crede și a trăi în epoca noastră -

„Credința și rațiunea sunt cele două aripi cu care omul se înalță la contemplarea adevărului” Papa Ioan Paul al II-lea

Acest „zbor” spre contemplarea adevărului, spune Papa Benedict al XVI-lea, are nevoie de două aripi: *credința și rațiunea*. Dacă una din ele se rupe, cealaltă, singură, nu reușește să asigure înălțarea.

Se poate spune că „Dumnezeu și lumea”, cartea Cardinalului Joseph Ratzinger, Papa Benedict al XVI-lea, Ed. Sapientia, Iași, 2009, este într-un anumit fel continuarea cărții-interviu „Sarea pământului”. Ambele conțin convorbiri ale Cardinalului Ratzinger cu jurnalistul Peter Seewald, convorbiri despre credință, Biserică și omul zilelor noastre. Discuția despre credință din „Sarea pământului” a pornit de la întrebările jurnalistului agnostic, aflat în căutare, în timp ce în „Dumnezeu și lumea” întrebările vin din partea jurnalistului care și-a regăsit credința și locul în Biserică sa, Biserica Catolică, a credinciosului care vrea să ajungă la înțelegerea credinței.

Astfel, în „Prefață la ediția de buzunar”, Cardinalul Joseph Ratzinger numește noua carte „introducere în creștinism sau [...] un fel de catehism alcătuit din întrebările epocii noastre și din răspunsurile pe care rațiunea plină de credință le poate găsi, cu

toate insuficiențele, și azi ”(Joseph Cardinal Ratzinger, „Dumnezeu și lumea”, Ed. Sapientia, 2009, p. 13).

Dialogul care a devenit cartea de față s-a purtat între 7 și 11 februarie 2000, în Abația benedictină Monte Cassino, în *atmosfera de rugăciune și amabilitate a călugărilor*, fapt amintit și în „Cuvânt înainte”, a doua prefață a Cardinalului, și în „Cuvântul înainte” al lui Peter Seewald, cel care mărturisește acum cât de ușor se poate părăsi Biserica și cât de greu este să te întorci la ea. Întrebările jurnalistului nu cer doar răspunsuri generale, asupra problemelor puse în discuție, dar și personale, rezultat al experienței creștine trăite de însuși Cardinalul Ratzinger.

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

Cartea este alcătuită din „Prolog” și trei capitole: „Despre Dumnezeu”, „Despre Isus Cristos” și „Despre Biserică”.

În „Prolog” sunt dezbătute virtuțile teologale: CREDINȚA, SPERANȚA ȘI IUBIREA. Revărsate în om prin harul sfințitor, ele ne fac apti să trăim în relație cu Sf. Treime și dau viață virtuților umane.

Dialogul debutează printr-o întrebare a cărei răspuns se va îmbogăți în multe din paginile cărții: „*Eminentă, vă este și dumneavoastră uneori puțin frică de Dumnezeu?*” Și răspunsul: „*N-aș numi-o frică. De la Cristos aflăm negreșit cum este Dumnezeu și mai știm că El ne iubește*”.

Răspunsurile din întregul volumului alcătuiesc o sinteză ale elementelor fundamentale ale credinței Bisericii Catolice, un ghid al credinciosului de totdeauna. Sunt reluate și explicate adevărurile de credință, în permanență puse în fața crizei actuale a creștinismului.

Cardinalul Ratzinger subliniază că Dumnezeu este o prezență permanentă în viața omului și, referindu-se la sine, Cardinalul reia o mărturisirea făcută și în *Sarea pământului*: viața sa personală nu este un „mozaic de coincidențe”; simte că cineva merge înaintea lui și „se gândește pentru mine în perspectivă, ordonându-mi viața”. Prezența lui Dumnezeu se simte prin semnele care

ni le dă, prin intermediul unui prieten, al unei cărți, printr-un eșec sau accident, dar se simte că El conduce. Imaginea lui Dumnezeu o avem prin Isus Cristos, care ne-a spus: „*Cine mă privește pe mine îl vede pe Tatăl*”.

Credința care „strămută munții” e greu de atins, și unitatea dintre societate și Biserică, proprie Evului - Mediu, s-a destrămat, îndoiala și necredința, stereotipurile anticreștine și anti-bisericești sunt tot mai evidente azi când trăim într-un spațiu istoric în care omul vrea să facă ceva fără Dumnezeu. Există și tendința de a înlătura noțiunea de adevăr cu tradiția, cu obișnuința. Cuvintele lui Tertulian devin argumente pentru Cardinal, Cristos nu a spus: „*Eu sunt obișnuința*, ci „*Eu sunt adevărul*”. Credința este un drum și, câtă vreme suntem în acest drum, nu vor lipsi pericolele, dar depășirea acestora o maturizează. Drumul credinței este anevoios, „*însă atunci când răzbați din nou la lumină, observi și faptul că este vorba de un urcuș pe munte și că tocmai în acest fel ajungi mai aproape de Dumnezeu*” (Joseph Cardinal Ratzinger, Papa Benedict al XVI-lea, „Dumnezeu și lumea”, Ed. Sapientia, Iași 2009, p.46). Credința trebuie să fie ca o sămânță din care va crește ceva ce va schimba lumea. Sfinții sunt dovada acestui adevăr. Trăind într-o lume a progresului științific și tehnic, e binevenită intervenția Cardinalului

(continuare în pag. 12)

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie, Blaj

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

„**Amis de l'Eglise Greco-Catholique de Roumanie**” qui sera annoncée et applaudie a Cluj en novembre 1996, puis entérinée par l'assemblée générale de mai 1997. L'Association précise ses objectifs:

1. Faire connaître l'Eglise Greco-Catholique en France. L'Eglise Greco-Catholique commence à être connue. Il faut cependant poursuivre cet objectif.

2. Aider de la restitution des églises : la restitution des églises reste un problème épineux, pour lequel nous intervenons sans nous lasser auprès des instances européennes.

3. Développer l'enseignement de la langue française. Notre appel lance aux jeunes retraités bénévoles fin 1994 dans les revues catholiques, a rencontre un accueil très favorable: 50 candidats se sont proposés!

4. Aider la formation des responsables et des formateurs dans les séminaires.

5. Fournir du matériel pédagogique, du mobilier et des livres religieux dans les séminaires.

Nos actions se développent de façon extraordinaire, comme soutenues d'en haut par François qui aurait rejoint le chœur des anges gréco-catholiques! Nous en informons régulièrement nos adhérents par notre bulletin bisannuel, le **Trait d'Union**, mais il n'est peut-être pas inutile de les résumer ci-dessous:

„**Amis de l'Eglise Greco-Catholique de Roumanie**” qui sera annoncée a Cluj en novembre s adhérents par notre bulletin bisannuel, le **Trait d'Union**, mais il n'est peut-être pas inutile de les résumer ci-dessous:

Faire connaître l'Eglise Greco - Catholique en France:

Par les voyages en Roumanie avec des évêques français

Nous avons fait régulièrement, Jacques Chevalier et moi même, 2 voyages par an en Roumanie avec, chaque fois qu'il est possible, un évêque France. Mgr. Mureșan, le Métropolitain ne nous a-t-il pas demandé: „*Amenez-en le plus possible, ils sont tous invités et bienvenus. Dans les réunions œcuméniques, grâce a ceux qui son venus visiter en Roumanie, nous ne sommes plus des inconnus, des isolés, des ignorés...*” La plupart du temps, Vincent Cernea nous rejoindra pour servir d'interprète.

Jean-Luc Facheris nous accompagne fidèlement, toujours prêt a rendre service, jusqu'en octobre 1998 ou il sera terrassé par une attaque suivie d'un coma profond de presque deux mois qui le laissera diminué. Une rude épreuve pour son épouse Evelyne et ses 2 enfants alors âgés de 14 et 18 ans!

Henri Carrard, ancien attaché de Défense a l'ambassade de France a Bucarest rencontre en avril 1995 est pressenti, puis élu président de l'AEGCR en 2003. Il participera a tous les voyages a partir de 1998. (a suivre)

Asociația „Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române”, Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Denumirea nouă a Asociației, „*Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române*”, va fi făcută cunoscută și aplaudată la Cluj în noiembrie 1996, confirmată de ansamblul general din mai 1997. Asociația și-a precizat obiectivele:

1. *Să facă cunoscută Biserica Greco-Catolică în Franța.* Biserica Greco-Catolică începe să fie cunoscută în Franța. Totuși trebuie continuat acest obiectiv.

2. *A ajuta la restituirea bisericilor:* restituirea bisericilor rămâne o problemă spinoasă pentru care noi, fără să obosim, intervenim pe lângă instanțele europene.

3. *Dezvoltarea învățământului în limba franceză.* Apelul nostru lansat tinerilor pensionari benevoli, la sfârșitul anului 1994, în revistele catolice, a fost foarte bine primit: s-au oferit 50 de voluntari !

4. *A ajuta la formarea responsabililor și a formatorilor* în seminarii.

5. *A furniza material pedagogic, mobilier și cărți religioase* pentru seminarii.

Acțiunile noastre s-au dezvoltat într-o formă extraordinară, ca susținute de Sus, prin Francois care avea să se unească cu corul îngerilor greco-catolici! Pe membrii Asociației îi informăm cu regularitate prin buletinul nostru bianual, dar nu este inutil să-l rezumăm mai jos:

A face cunoscută Biserica Greco-Catolică în Franța

Prin vizite făcute împreună cu episcopi francezi

Noi am făcut cu regularitate, Jacques Chevalier și cu mine însămi, două călătorii pe an în România, cu, de fiecare dată când a fost posibil, un episcop francez. Mitropolitul Mureșan ne-a rugat: „*Să-i aduceți, ei sunt toți invitați și bineveniți. În întâlnirile ecumenice, datorită celor care vin să ne viziteze în România, nu mai suntem necunoscuți, izolați, ignorați...*” Cea mai mare parte din timp am fost însoțiți de Vincent Cernea, ca interpret.

Jean-Luc Facheris ne-a însoțit cu fidelitate, totdeauna gata să facă vreun serviciu, până în octombrie 1998, când a suferit un atac urmat de o comă profundă timp de aproape două luni care l-a lăsat foarte slăbit. Grea încercare pentru soția sa Evelyne și cei doi copii de 14 și 18 ani!

Henri Carrad, vechi atașat al Apărării la Ambasada Franței la București, întâlnit în 1995, ni se alătură, apoi a fost ales președinte al AEGCR în 2003. El a participat la toate voiajurile noastre în România începând din 1998.

(va urma)

(urmare din pag. 9)

care explică limitele cunoașterii umane. Descoperirile științifice îl pot determina pe om să nu privească dincolo de elementul factologic, în acest caz omul poate gândi numai la acest nivel, „fără să reușească saltul în mister”, nu poate înțelege existența miracolelor, care anulează legi ale științei. Dar cei care reușesc dovedesc că actul credinței stă în legătură cu rațiunea și trece dincolo de ea, căci credința nu poate fi ca o formulă matematică, poate pătrunde mai adânc, în infinitatea lui Dumnezeu. Guglielmo Marconi, laureat al Premiului Nobel, a mărturisit: „*Declar cu mândrie că sunt credincios. Cred în puterea rugăciunii, nu doar în calitate de catolic credincios, ci și ca om de știință*” (Op.cit., p.59).

Foarte important pentru omul de azi este de a ști care este raportul său cu societatea, căci ea cunoaște trepte de declin sau progres și nici un om nu trăiește singur. Societatea poate duce la căderea sau înălțarea omului. Credința, și ea, slăbește sau crește, în lumea credincioșilor sunt deficiențe, dar, în același timp, există așa de mulți credincioși buni, sunt persoane consacrate care și-au pus viața în serviciul semenilor. Să nu pierdem din vedere că credința trebuie „retrăită și regăsită de fiecare generație, nu sunt admise pauzele, cum, tot la fel, să nu pierdem din vedere libertatea care ne-a fost dată. „*Dumnezeu ține istoria în mână, mă*

ține pe mine în mână, lăsându-mi însă libertatea”, întărește autorul.

„*Dumnezeu, da - Biserică, nu?*”, un slogan obișnuit în zilele noastre, este și titlul unui subcapitol. Biserica „*este comuniunea care îl naște pe om întru credință și care îl înfățișează lui Dumnezeu*”. Legătura noastră cu Dumnezeu nu este doar una interioară, „*existăm ca oameni ca Dumnezeu să ajungă la oameni prin oameni*”. Comuniunea din Biserică este parte esențială din credință. Mărturia personală a viitorului Papă este mișcătoare: „*De la naștere sunt așa de contopit cu ea, încât fără Biserică aș fi tăiat în bucăți, m-aș autodistruge*” (Op. cit., p.80-85).

Capacitatea de pătrundere a lumii ne depășește, *creația este o taină*, dar, „*limita capacității noastre de a cunoaște nu este doar o provocare, ci și un dar*”. Drumul vieții îl putem parcurge contribuind și noi la măreția lumii, în umilință față de Dumnezeu „*pe care nu-l putem străbate cu privirea*”. Ceea ce trebuie să nu se uite este că omul „*nu a fost azvârlit în lume printr-un joc al evoluției[...] fiecare om este un gând de la Dumnezeu*” (Op.cit.,p94). Omul nu este numai pământ, este suflarea lui Dumnezeu însuși, aparține Cosmosului și este în legătură directă cu Dumnezeu. Nu este în intenția noastră să intrăm în analizele teologice, cu trimiteri la Biblie și Sfinții Părinți, dorim să ne oprim mai ales la câteva din problemele

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

legate direct de viața noastră de azi. Astfel, un subiect este cel al codului genetic, care, odată descoperit, prin experiențele pe embrioni, poate deveni ceva distrugător pentru om și demnitatea lui. Se poate crea om de către alt om, dar acesta nu se mai naște din taina dragostei, devine produs industrial, îi este absentă strălucirea creației. În ceea ce privește răul, el nu este o creație a lui Dumnezeu, este o entitate independentă, este o negare raportată la o ființă bună. Dumnezeu a creat doar binele. Un alt subiect pus în discuție este cel al suferinței. Întrebarea de ce este suferință în lume se pune mereu. Și aceasta, ca și altele ridicate în volum, rămâne fără un răspuns categoric, sunt taine ale lui Dumnezeu pe care nu le putem pătrunde. Dar, spune Papa Benedict al XVI-lea, cei ce suferă posedă chiar în suferință valoarea lor proprie. Și Isus a fost încoronat cu spini... Și Papa continuă, aceștia, în calitatea de suferinzi „ne solicită” dragostea, ei pot avea o misiune aparte.

Un număr de pagini ne vorbesc despre sensul vieții, prin aceasta înțelegându-se ceea ce ne susține, care ne premerge, trecând dincolo de gândurile noastre; sensul vieții este dat de Dumnezeu și este IUBIREA. Iubirea supremă este reprezentată prin Isus crucificat. Iubirea se învață de la oamenii exemplari în care vedem întrupat ceea ce înseamnă a fi om, în primul rând de la părinți, din

întâlnirile cu viața, într-o prietenie, în toate primind dăruirea, a dăruii și a te dăruii neașteptând vreo răsplată. Pentru Papa modelul central este Isus și apoi sfinții.

Cel mai important moment al istoriei s-a petrecut la Betleem, unde, într-un staul sărăcăcios s-a născut Fiul lui Dumnezeu. Credința în Întruparea reală a Fiului lui Dumnezeu este semnul distinct al creștinismului. Cristos schimbă legea veche din interiorul ei, cu El „a început viitorul autentic al omului, ceea ce mai trebuie făcut, ceea ce el poate și trebuie să fie”, o identificare interioară cu Cristos. „Isus reprezintă ceea ce ar trebui să fie omul, cum ar trebui să fie și spre ce ar trebui să tindă el,, (Op.cit.,p.300). Dacă Isus Cristos s-a identificat cu noi, identificarea noastră cu El este posibilă și au realizat-o, oferindu-ne modele, Sf. Tereza de Lisieux, Sf. Don Bosco, Sf. Edith Stein, Sf. Toma de Aquino, Sf. Francisc, Apostolul Paul și alții mulți. Dar, spune Sfântul Părinte, viața oricărei persoane oneste, conștiincioase și modeste poate fi o viață împlinită, „există atâtea drumuri spre Dumnezeu câți oameni sunt pe lume”, însă marile linii directoare sunt în Cristos. Cu Cristos „întrăm într-un raport atât de personal, încât împreună cu el și cu comunitatea credincioșilor putem să ne dobândim propria originalitate, pentru ca apoi să conciliem originalitatea cu traiul

(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

în comunitate” (Op.cit., p.323). „*Fericirile*” deschid un nou orizont, o eliberare de ceea ce este exterior, dau o nouă dimensiune exigenței, conduc la maturitatea credinței și la adevărata bunătate. Aparent, sunt o suprasolicitare pentru om, dar Isus le-a trăit pe toate.

În lumea dezorientată și complicată de azi avem nevoie să ne sprijinim pe Dumnezeu și Biserica Sa, pentru a nu pierde drumul cu puncte de reper care ne conduce la împlinirea chemării personale, pentru a nu cădea în uniformizarea adusă de mode. Sfânta Fecioară, Mama lui Dumnezeu, Mama Bisericii, Mama îndurărilor, Regina Cerului are rol hotărâtor în viața noastră creștină. Ea are forța de a pune în mișcare milioane de oameni. Ea ne conduce spre ceea ce este esențial, ni-l face neîncetat accesibil pe Cristos. Papa mărturisește că în viața sa personală Sf. Fecioară este „o expresie a apropierii lui Dumnezeu”. Devoțiunile din luna Mai, Rozariul din luna Octombrie, pelerinajele, Lourdes și Fatima „au însemnat mult pentru mine. Și, pe măsură ce îmbătrânesc, Maica Domnului îmi devine tot mai importantă și mai apropiată” (Op.cit.,p.343).

La întrebarea „*Iubirea este cea care vă leagă așa de mult de Biserică?*”, răspunsul Papei este tulburător: „*Ea este casa mea, marea mea familie și, în consecință, sunt legat de ea prin iubire așa cum ești unit într-o familie*”.

Cuvintele Papei despre Biserică

ar trebui să ne fie un Crez. Văzută doar ca o instituție în care poți resimți dureros „*contactul cu alte persoane*”, se rămâne întotdeauna numai la suprafața lucrurilor, cu neputință de a pătrunde în ceea ce este viu și divin. În Liturghie este în cea mai mare măsură ea însăși, „*aici este ea neconținut atinsă de Dumnezeu și înnoită de El*”. Biserica este apostolică, fixată de originea istorică a Apostolilor, este catolică, adică „*ceea ce cuprinde totul*”, nu are voie niciodată să fie o Biserică națională, ea depășește granițele.

Catolicismul este un dar, o vitalitate spirituală, respinge tendința de uniformizare, pentru că diversitatea drumurilor corespunde „*amplitudinii a ceea ce este catolic*”. Mărturisirea Sfântului Părinte Benedict al XVI-lea, de la finalul volumului: „*...eu mă aflu într-o funcție care presupune și multă osteneală, care oferă însă, mult mai mult contactul cu faptul că Biserica este tânără. De asemenea, și faptul că ne este îngăduit să pășim încrezători spre viitor, pentru că Domnul, în chip evident, nu o părăsește*” ne dă nouă cititorilor certitudinea că prin Biserică devenim mai umani, pentru că ne atinge Dumnezeu, că suntem acolo unde trebuie să fim, în Biserica lui Cristos, Biserică care ne învață și veghează ca noi să nu pierdem adevărurile de credință, Biserică care este deschisă spre tot ce este bun și ne asigură fericirea în această lume și dincolo de ea.

Otilia BĂLAȘ

Părintele Ioan Muntean

24 octombrie 1912 - 9 noiembrie 2011

Lipsea doar un an până să atingă vârsta patriarhilor... Nu l-am cunoscut direct, doar datorită revistei „*Calea desăvârșirii*” al cărei abonat era de la începuturi. Totuși, nu pot spune că eram străini, obișnuiam să vorbim adesea la telefon; credința, ideile, gândurile, speranțele ni le împărtășeam - și era o formă de cunoaștere. Părintele ne telefona când vreun articol îi plăcea în mod deosebit, când se regăsea în gândirea textului citit, și a făcut-o de multe ori. Era fericit ori de câte ori adevărurile despre Biserica Greco-Catolică și Episcopii ei Martiri erau făcute cunoscute cititorilor. Ca preot greco-catolic se lovea la tot pasul de ostilitatea față de Biserica noastră, de noianul de neadevăruri aruncate peste ea, de nedreptate și ură.

Stăpâna o bogată cultură umanistă și o deplină cunoaștere a istoriei Bisericii Universale, nu se oprea la o privire de suprafață a lucrurilor, intra în adâncimea și cauzalitatea lor. Prezentarea cărții „*Omul bizantin*”, volum coordonat de Guglielmo Cavallo, în care este pusă în evidență strânsa dependență a ierarhiei eclesiastice ortodoxe de cea civilă, l-a făcut să enumere și să explice astfel de situații la noi.

Părintele Ioan Muntean s-a născut la 24 octombrie 1912 în comuna Brateiu, fiind al patrulea

copil din cei șase ai familiei. La absolvirea Liceului „Timotei Cipariu” din localitatea Dumbrăveni, știa că va deveni preot. Drumurile vieții sunt însă adesea pline de taine; până în 1939, când este student al Academiei Teologice din Blaj, a urmat Școala de ofițeri și, fără să o termine, Facultatea de Drept a Universității „Regele Ferdinand” din Cluj.

În 1940 este sfințit preot în Catedrala din Blaj de către Mitropolitul Alexandru Nicolescu.

A fost preot în comuna Darlos din Protopopiatul Mediaș. Aici, în 1948, trăiește tragedia Bisericii noastre. Refuzând să treacă la Biserica

(continuare în pag. 16)

Ortodoxă, obligat să părăsească casa parohială împreună cu soția și cei trei copii, se retrage în casa părintească din Brateiu și, mai târziu, se stabilește la Mediaș. Se angajează muncitor pe un șantier al Gazului Metan, dar, la intervenția Patriarhului ortodox Iustinian Marina, este dat afară el și încă șase preoți greco-catolici care lucrau pe acel șantier. A fost muncitor în diferite șantiere, calculator de salarii și, în final, contabil.

Între 1948-1989, ca preot în clandestinitate, s-a bucurat de sprijinul soției. Părintele mărturisește: *„bună creștină și harnică mamă, soția mea, în anii de persecuție a Bisericii se încadraseră trup și suflet în acțiunile de conservare și răspândire a credinței catolice și a consimțit ca pentru satisfacerea lipsurilor sufletești ale credincioșilor Bisericii noastre să transformăm locuința în Capela de rugăciune, în ciuda pericolelor la care ne expuneam în anii când Biserica Română Unită cu Roma era interzisă și scoasă în afara legii în țara noastră”*. Pierderea soției în 1990 a fost o nespus de grea suferință pentru Părintele.

Mitropolitul Blajului Alexandru Todea, în 1987, în plină persecuției, l-a numit pe Pr. Ioan Muntean Canonic al Bisericii noastre. În acest context înaintea Mitropolitului ortodox A. Plămădeală un memoriu-protest prin care revendică dreptul la libertate a

Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Imediat după obținerea libertății Bisericii noastre, în 1989, trecând peste necreștinele împotriviri față de Biserica Greco-Catolică, și-a reluat Parohia Darlos, de altfel, prima din Protopopiatul Mediaș revenită la Biserica Blajului încă din 1990. Tot în acest an este numit protopop al Protopopiatului Mediaș, renunță însă în favoarea Pr. Stoian.

În 1991 a fost numit Paroh II în Mediaș, în paralel, a continuat să administreze și Parohia Darlos până în 1994, când este numit un nou paroh. În tot acest timp, împreună cu Pr. Stoian, desfășoară un rodnic apostolat pentru reactivarea parohiilor greco-catolice.

„Își merită viața, libertatea, acela numai ce zilnic și le cucerește neîncetat”, spunea Goethe. Viața Pr. Ioan Muntean mărturisește acest adevăr. S-a simțit liber, lipsit de libertatea Bisericii, căci adevărata libertate nu este condiționată de nimic. Cu această libertate în suflet, L-a urmat pe Cristos zi de zi, a avut curajul să treacă dincolo de primejdiile reale și să fie preot greco-catolic timp de 71 de ani.

„Dumnezeule celor vii și al celor care au plecat dintre noi, umbra morții o preschimbă în zorile mântuirii pentru cel care în viață Te-a cunoscut și a crezut în Tine...”

O.B.

Rondelul privighetoarei

*Privighetoarea-nvietoare
A-ntremătorilor fiori,
Deșteaptă prin caișii-n floare
Ale zefirilor viori.*

*E ca-ntr-o albă sărbătoare
Printre-ale pomilor ninsori
Privighetoarea-nvietoar
A-ntremătorilor fiori.*

*Și printre tihna lucitoare
Ce-și varsă luna din comori,
De viață e redătătoare
Pentru orice searbezi muritori,
Privighetoarea-nvietoare.*

Al. Macedonski, „Versuri și proză”, Ed. Albatros, 1976, p. 88

Papa Ioan Paul al II-lea

Dimineața următoare alegerii lui Ioan Paul al II-lea de Suveran Pontif s-a desfășurat în Piața San Pietro. Pontificatul noului Papă a început cu Sf.Liturghie, fără încoronarea tradițională la care s-a renunțat cu un an în urmă. Vaticanul a dorit să arate lumii că nu este interesat de ambiții temporale și că se consacră unui singur scop, cel pastoral. Această schimbare, această renunțare la o celebrare simbolică și tradițională a fost bine înțeleasă de lume. În schimb, Papa s-a înveșmântat cu Pallium - Pallium este un cuvânt de origine latină și înseamnă o stolă din lână albă ornată cu cruci brodate cu mătase neagră. Palliumul este țesut din lâna mieilor binecuvântați de Sfântul Părinte la Sărbătoarea Sf. Agnesa din 21 ianuarie.

De fapt, la noua ceremonie s-a ajuns treptat, a avut o lungă evoluție, s-a schițat deja după pontificatul lui Pius al IX-lea, dar Paul al VI-lea a fost ultimul Papă încoronat, la 30 iunie 1963. A fost o ceremonie fastuoasă care amintea încoronarea unui împărat și al cărui ritual complicat mergea până în Evul Mediu. Moroni descrie complet acest ceremonial în cartea sa „*Histoire des capelles papales*”, Paris, 1846, ceremonial care s-a practicat și în secolul al XIX-lea și s-a încheiat abia în secolul următor, în 1963. Sensul încoronării se situează într-un context clar: în secolul al XI-lea Biserica a dorit să se elibereze de tutela laicilor, de prinți și de împăratul german.

Grigore al VII-lea reprezintă unul din momentele mari ale acestei lupte a Bisericii împotriva împăratului.

Astăzi, în Occident, nu mai sunt împărați și nimeni în afara dictaturilor fasciste și comuniste nu contestă autoritatea morală supremă a Bisericii. Conflictul și competența fiind terminate, unul ca Brejnev nu tinde să-i ia Papei tiara. Vaticanul, care se întinde pe 44 de hectare, este independent de orice putere politică. Papa și-a regăsit situația anterioară nașterii Statului Pontifical din secolul al XI-lea, acela de șef spiritual fără stat și pretenții politice. Dar cu imensul avantaj de a fi respectat și cunoscut de lumea întreagă. Tiara nu mai avea deci rațiunea de odinioară, ea reprezintă un moment depășit din istoria papalității.

Privind cele două ceremonii, cea veche și cea nouă, cea de azi, încoronarea la care s-a renunțat așa de târziu, ritualul liturgic dispărut, observăm că nucleul, centrul de origine a rămas în ceremonialul nou, s-a impus prin Pallium, simbol al Episcopului Romei și al conducătorului Bisericii universale. Formula veche pune în evidență aceasta: „*Accipe pallium sanctum, plenitudinis pontificalis officii*” (Primește Pallium sfânt, simbol al deplinei puteri pontificale).

Ultimul act al lui Paul al VI-lea, din mai 1968, a fost acela de a întări sensul demnității Palliumului; ca și în

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 18)

vechime, s-a impus în primul rând pentru arhiepiscopi, apoi pentru Suveranii Pontifi. Noua formă utilizată pentru Ioan Paul I a luat o amploare mai largă, acest rit intrând în centrul ceremonialului: „*Binecuvântat să fie Dumnezeu care te-a ales ca păstor al întregii Biserici și ți-a încredințat funcția apostolică. Să strălucești glorios în mulți ani, până când, chemat de Dumnezeu, să intri în eternitatea Împărăției Cerurilor*”.

Tot în această zi noul Papă a fost instalat. În ziua următoare a celebrat Sf. Liturghie la Bazilica Lateran, Catedrala Romei, Bazilica San Pietro fiind Catedrala lumii. Papa Ioan Paul al II-lea era ca un paroh, purta etola, simbol al datoriei față de credincioșii parohiei, și Pallium, simbolul responsabilității pastorale supreme. Între etolă și Pallium există diferență de dimensiune, dar și diferență fundamentală ca simbol. Tot în acea zi, în Piața San Pietro, în prezența delegațiilor oficiale, a avut loc o ceremonie-simbol prin care Papa a fost prezentat lumii, direct și prin intermediul televiziunii, era un fel de epifanie pontificală.

Cu alegerea Papei Ioan Paul al II-lea, a început să se manifeste un interes deosebit pentru cunoașterea Bisericii poloneze, Biserică într-un stat comunist. De-acum se vorbea tot mai mult de exemplul polonez, și pe drept cuvânt. Biserica din Polonia s-a asociat fără probleme, dar și fără iluzii, acțiunii în favoarea dezarmării și a păcii mondiale. Ajuta puterea în lupta împotriva alcoolismului și a imoralității. Făcea cunoscută valoarea istorică a Poloniei,

încerca reconcilierea dintre creștinii polonezi și germani atât de separați în urma celui de Al Doilea Război Mondial. Apăra dreptul polonezilor de a trăi creștinește, dreptul duminicii, a presei catolice, impunea construirea de noi biserici, accesul la radio și televiziune. Biserica poloneză se lupta pentru drepturile omului, și, în același timp, pentru dreptul de a fi creștin și a trăi creștinește. Treptat, statul polonez a început să înțeleagă concepția conciliară a raporturilor dintre Biserică și Stat!

De la începutul pontificatului, Papa Ioan Paul al II-lea a dorit să facă ordine în „*propria casă*”, a dorit să rezolve cu fraternitate cazul Mgr. Lefebvre, episcopul francez tradiționalist care nu accepta hotărârile Conciliului Vatican II, cunoscut pentru curentul anticonciliar creat. Caracterul direct al Papei urma să faciliteze contactul cu Mgr. Lefebvre și adepții săi. Papa Paul al VI-lea s-a îmbrățișat cu Patriarhul Athenagoras, și predecesorii lor se despărțiseră fără menajamente, s-au excomunicat fără iubire. Dacă pacea Bisericii cere acest preț, Papa îl va îmbrățișa pe Mgr. Lefebvre. Era un început, dar abia în zilele noastre, Papa Benedict al XVI-lea, se pare, că va rezolva definitiv situația lăsată de Mgr. Lefebvre.

Lupta împotriva comunismului era un obiectiv major, la care Papa s-a angajat de la început și cu totul. Venit din Răsărit, cunoștea lunga persecuție religioasă și martiriul Bisericii Tăcerii și al episcopilor ei, de-acum Ioan Paul al II-lea va fi, în lume, glasul acestei Biserici.

(va urma)

Mesajul Președintelui României

Preafericirii Sale Cardinalului Lucian Mureșan
Arhiepiscop major de Alba Iulia și Făgăraș
al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

Preafericite Părinte Cardinal,

Primirea de către Preafericirea Voastră a demnității de Cardinal al Bisericii Catolice reprezintă un eveniment major al vieții religioase din România, un moment de înaltă recunoaștere și prețuire a lucrării de o viață a Preafericirii Voastre, care ați contribuit prin sacrificiu de sine, credință neînfrântă și îndelungă răbdare la supraviețuirea în suferință și apoi la renașterea în libertate a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, pe care astăzi o călăuziți ca Arhiepiscop Major. Sunt deosebit de onorat și bucuros să vă adresez, cu acest prilej, cele mai calde felicitări și urări în numele Statului român și al meu personal.

Biserica pe care o păstoriți a cunoscut prigoana comunismului și martiriul, dar a știut să rămână fidelă credinței proprii și a primit răsplata libertății și a recunoașterii meritelor sale. Biserica pe care o reprezentați acum în Colegiul Cardinalilor a avut un rol însemnat în istoria noastră, știind să unească spiritualitatea și atașamentul față de poporul român, morala creștină și spiritul civic, credința și valorile educației. După cum se știe, contribuția membrilor Școlii Ardelene constituie unul din momentele fondatoare ale culturii române, tot așa cum unitatea națională a românilor este legată de figura luminoasă a episcopului Iuliu Hossu, cel care a dat glas Proclamației Unirii de la 1918.

Continuându-i, prin hotărârea Sanctității Sale Papa Benedict XVI, pe Cardinalii români Iuliu Hossu și Alexandru Todea, pe care i-ați cunoscut și i-ați urmat din tinerețe, Preafericirea Voastră ne transmiteți, asemenea lor, puterea curajului, a înțelepciunii și a blândeții pe care, după o viață plină de încercări, le puneți cu generozitate în slujba binelui comun, a dialogului și a prezenței în societate a virtuților credinței creștine.

Fie ca Dumnezeu să vă dăruiască sănătate, viață îndelungată și plină de împliniri în slujirea înaltă la care ați fost chemat. Întru mulți ani!

Președintele României
Traian Băsescu

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)